

Täysistunto

Keskiviikko 11.1.2023 klo 14.00—17.48

9. Lakialoite laiksi eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain kumoamisesta

Lakialoite LA 41/2022 vp Sebastian Tynkkynen ps ym.

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 9. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Edustaja Tynkkynen, aloitteen ensimmäinen allekirjoittaja, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.56 Sebastian Tynkkynen ps (esittelypuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Moni varmasti yllättyy kuullessaan, mitä kaikkia lakeja meiltä Suomesta löytyykään. Yksi tällainen vähemmän tunnettu laki kulkee otsikolla ”Laki eräiden naisjärjestöjen valtionavusta”. En usko, että yhtä moni yllättyy kuullessaan, että tasa-arvoa tavoittelevassa yhteiskunnassamme meillä ei kuitenkaan ole olemassa vastaavaa lakia eräiden miesjärjestöjen valtionavusta. Joillekin tämä seuraava voi olla kova pala nieltäväksi, mutta esitän sen silti.

Tällä käsittelyssä olevalla lakialoitteellani esitän, että laki eräiden naisjärjestöjen valtionavusta kumotaan. Kerron seuraavaksi, miksi.

Sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumisen kannalta ei ole toivottavaa, että laissa edelleen säädetään pelkästään naisjärjestöjen saamista valtionavusta, kun samaan aikaan miesjärjestöt on sysätty tämän lainsäädännön ulkopuolelle. Mitkä ovat ne perusteet sille, että miesjärjestöt voitaisiin jättää ikään kuin kakkosluokan järjestöiksi, joilla ei ole oikeutta tukeen? Lainsäädännönhan pitäisi kohdella sukupuolia lähtökohtaisesti yhdenvertaisina.

Arvoisa puhemies! Tässä mainitussa laissa säädetään, että valtion talousarvioon otetaan vuosittain määräraha niiden laissa tarkoitettujen valtakunnallisten naisjärjestöjen toiminnan tukemiseen, jotka edistävät sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhteiskunnallista vaikuttamista. Laissa tarkoitettuja järjestöjä ovat Naisjärjestöjen Keskusliitto, Naisjärjestöt Yhteistyössä Nytkis ry ja Monika-Naiset liitto ry. Mutta ajatelkaa — jos järjestö olisikin miesjärjestö, joka edistäisi sukupuolten välistä tasa-arvoa ja yhteiskunnallista vaikuttamista, ei euron euroa ole tulossa. Eihän tämä ole kansalaisten tasa-arvokäsitykseen sopiva toimintatapa.

Suomalaisessa yhteiskunnassa tasa-arvotyön on oltava aidosti molemmat sukupuolet huomioivaa. Epäkohtiin on kiinnitettävä huomiota sekä naisten että miesten osalta kumppaakaan sukupuolta unohtamatta. Vain tällä tavoin voidaan luoda pohja kestäväälle ja pit-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

käjänteiselle tasa-arvotyölle. Tässä olemme onneksemme pidemmällä kuin suurin osa maailman maista. Mutta on tässä vielä kehitettävääkin, kuten huomaamme.

Samaan aikaan, kun miesjärjestöt ovat pyörittäneet toimintaansa ilman valtionapua, naisjärjestöjä on rahoitettu valtion budjetista viime vuosina jopa 918 000 eurolla. Tämä on jakautunut kolmelle valtakunnalliselle naisjärjestölle, jotka laissa mainitaan. Ero rahoituksessa on luonut mies- ja naisjärjestöjen välille epätasapainoisen asetelman: toisia tuetaan verorahoista, toisia ei. Miten tämä voitaisiin sitten korjata?

Käytännössä meillä on kaksi vaihtoehtoa. Ensimmäinen vaihtoehto on säätää laki, jossa säädettäisiin myös miesjärjestöjen mahdollisuudesta saada valtionapua. Helpompi ja halvempi vaihtoehto on kumota nykyinen vain naisjärjestöjä koskeva laki ja siten saattaa järjestöt tasapuoliseen asemaan. Kaikille on käynyt selväksi, että valtiontalous on heikossa jaksassa, ja uusien menokohteiden sijaan halutaan etsiä säästökohteita. Ei ole kestävä poliitiikkaa, että julkisia menoja kasvatettaisiin uusien ei-välttämättömien menojen muodossa. Eli kun nais- ja miesjärjestöjen asema saatetaan yhdenvertaiseksi, on se perusteltua tehdä ennemmin valtion menoja karsimalla kuin niitä lisäämällä. Eikä tämä tule johtamaan katastrofiin. On nimittäin syytä huomata, että tähänkin päivään saakka miesjärjestöt ovat kyenneet harjoittamaan toimintaansa ilman valtionapua tai sen takaavaa lainsäädäntöä. En näe mitään syytä, etteivätkö naisjärjestöt osaisi toimia samalla tavalla.

Ja tähän loppuun vielä. Vaikka itse kaikenlaista löysää rahanjakoa vastaan olen, niin on todettava, että kehitysavun osaltakin on tällainen periaate, että jos jonkun maan katsotaan olevan tiettyyn pisteeseen saakka kehittynyt, niin jopa perinteiset valtapuolueet ovat sitä mieltä, yhdessä sovitaan, että kehitysapu tällaiselle maalle niin sanotusti lakkaa ja sitä ei enää jaeta, koska tämä tuen peruste on niin sanotusti päättynyt myös heidän mielestään.

Naisjärjestöjen osalta pitää sukupuolten välisen tasa-arvon edistämisessä tulla jossain kohtaa se piste, milloin me ei enää ajatella sillä tavalla, että nyt tätä tilannetta pitää tasoittaa, että ruokitaan tiettyjä järjestöjä, jotta he edistävät sukupuolten tasa-arvoa tai vaikka näitä perinteisiä sukupuolikiintiöitä, mitä meillä on esimerkiksi luottamuspaikoilla poliitikoille. Ihan sama, kuinka vähän naisia on ehdolla verrattuna miehiin tai toisinpäin, niin siitä huolimatta se 40 prosenttia pitää olla jompaakumpaa sukupuolta. Toki me ollaan lähdetty siitä tilanteesta, että aikanaan ei ollut äänioikeutta naisilla ja naiset eivät pystyneet osallistumaan aidosti päätöksentekoon, mutta nyt oikeastaan se tilanne on sinänsä aika lailla päinvastainen.

Jos me katsotaan sitä rivistöä, sitä upeata rivistöä, mikä täällä ministeriaitiossa istuu — kaikki avainministerit, puolueitten puheenjohtajat, jotka ovat ministereinä, meidän pääministeri — niin kylläpä siellä on oikeastaan naismiehitys. Tai sitten, jos puhutaan esimerkiksi puolueitten puheenjohtajista, niin siellä murskaenemmistö on naisia tällä hetkellä. Moni on varmasti uutisista lukenut tämän kuuluisan lausahduksen, minkä tämä pikkupoika oli mennyt sanomaan äidilleen, kun hän oli katsonut Suomen politiikkaa. Tämä poika sanoi: ”Äiti, voiko minustakin tulla isona pääministeri, vaikka olenkin poika?” Eli me ollaan tällaisessa tilanteessa nykyään. Ja edelleen pitäisi saada pumpata ihan vapaasti rahaa naisjärjestöille, jotta ne voisivat niin sanotusti edistää sitä naisten asemaa.

Kaikkien sukupuolten tasavertaista asemaa, totta kai, pitää edistää, mutta tällainen pumppaaminen yksipuolisesti naisjärjestöille on minun mielestäni selkeästi aikansa elänyt. Varsinkin, kun eletään sellaista aikaa — niin kuin edustaja Sheikki Laakso tässä aikaisemmin hyvin nosti esille — että meillä on taloudellisesti hätätilanne. Kaikki erilaiset leik-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

kaukset, mitä vaan voidaan tehdä ja säästökohteet panna täytäntöön, kannattaa ehdottomasti kyllä tehdä. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Ronkainen.

16.03 Jari Ronkainen ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä oleva lakialoite on tunnistanut aivan todellisen ongelman. On tasa-arvon kannalta täysin kestävämpiä, että tasa-arvotyö lähtee liikkeelle vain toisen sukupuolen lähtökohdista. Ymmärrän, että historiallisesta näkökulmasta naisten osallistumista yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen on haluttu ja on ollut jopa tarve voimistaa ja kasvattaa. Emme kuitenkaan enää elä millään 60—70-luvulla. Tänä päivänä naiset ovat aivan täysivaltaisia osapuolia niin politiikassa kuin yhteiskunnan muillakin osa-alueilla. Tässä yhteydessä on helppo viitata vaikka valtioneuvoston kokoonpanoon, minkä edustaja Tynkkynenkin tuossa nosti esiin. Lainsäädäntö olisi aika päivittää 2020-luvulle.

Toinen hyvä esimerkki aikamme mielestäni vääristyneestä lainsäädännöstä on tämä, minkä edustaja Tynkkynen nostikin tuossa esiin: kuntavaalien luottamuspaikkojen sukupuolikiintiöt, jotka jakautuvat periaatteella 60—40. Vaalitulos ei kuitenkaan välttämättä myötäile tätä jakoa, mikä tarkoittaa, että luottamusvalinnat ylikuormittavat jompaakumpaa sukupuolta. Eikö luottamuspaikkojen koostumuksen tulisi heijastaa myös vaalitulosta, joka on ollut äänestäjien tahto? Mielestäni se olisi oikeudenmukaista ja tasa-arvoista.

Lakialoitteessa perustellaan, että tasa-arvotyössä sukupuolia tulisi kohdella yhdenvertaisesti ja nykyisellään ainoastaan naisjärjestöt saavat lakiperusteista valtionavustusta. Koska tasa-arvon mukaisesti molempien sukupuolien tai ei kummankaan sukupuolen järjestöjen tulisi saada valtionavustuksia, on perusteltua, että kun miesjärjestöt ovat kenneet toimimaan tähänkin asti ilman tukea, niin tuki tulisi riisua tasa-arvojärjestöiltä kokonaan pois. Kannatan tätä edustaja Tynkkynen tekemää lakialoitetta.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Laakso.

16.05 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Taas on hyvä Tynkkynen lakialoite. Tämä naisjärjestöjen tuesta määrätty laki on varmaan aikoinaan tehty tietenkin hyvää hyvyttään, ja tällä on ollut oma ajatuksensa, mutta sitä ei välttämättä olla kokonaisuutena silloin ajateltu eikä tulevaisuuden kannalta. Tilanne on se, että on sanomatta selvää, miksi tällä hetkellä esimerkiksi naisten tasa-arvoa ei voisi ajaa mies. Se tuntuu niin hullulta, koska oikeasti eihän se tarkoita sitä, että olisi miehinen ryhmä, mikä ajaisi vain miesten asemaa, vaan se voi ajaa oikeasti tasa-arvoa siinä, missä muutkin. Eihän naisjärjestöjenkään tehtävä ole olla feministiryhmä vaan ajaa tasa-arvoa ja olettaen näin, että se tasa-arvo silloin toteutuu puolin ja toisin.

Nythän on oikeasti mennyt etenkin kunnallisessa niin, omassa kaupungissakin, omassa ryhmässä oli tällainen haastava tilanne, että meillä olisi yhteen paikkaan ollut laittaa erittäin pätevä nainen, mutta tasa-arvojärjestelmän takia me ei voitu sitä naista sinne laittaa vaan me jouduttiin laittamaan epäpätevä mies sinne. Se on tätä päivää oikeasti, ja se kertoo vain siitä, että tällainen väkisin vääntäminen tasa-arvoon, että on tällaiset naisjärjestöt, mikä ajaisivat tasa-arvoa, on aikansa elänyt.

Tilanne on se, että meidän pitää oikeasti Suomen valtion budjetista pitää huoli, ja tässä on yksi tehtävä, mikä pitää mielestämme poistaa, koska toinen vaihtoehto on, niin kuin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

edustaja Tynkkynen sanoi, että me annetaan mahdollisuus myös miesjärjestöjen hakea valtionapua, mutta ehkä nyt tässä taloudellisessa tilanteessa ja tässä maailmantilanteessa olisi paljon järkevämpää, kun lakkautetaan näitten naisjärjestöjen valtiontuki. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tynkkynen.

16.08 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, kunnioitettu herra puhemies! Kiitoksia näistä puheenvuoroista, mitä tässä tuli. — Kun tuossa käsiteltiin myöskin tätä rahamäärää, niin en siihen mene vaan puhun tästä puolesta, mikä on vielä tärkeämpi tämän muutoksen taustalla, eli se on tämä periaatteellinen puoli. Eli jos me lähdetään tukemaan pelkästään vaikkapa just näitä naisjärjestöjä, niin tässä käy sillä tavalla, että niillä valtavan suurilla resursseilla, mitä he saavat käyttöönsä, heillä totta kai on myöskin mahdollisuus vaikuttaa siihen yleiseen ilmapiiriin ja keskusteluun sukupuolista, että kellä nyt ne ongelmat tällä hetkellä on, ja näin ollen se fokus menee siihen toiseen suuntaan. Näin on valitettavasti Suomessa käynyt.

Otan tästä nyt vain muutaman esimerkin, mitä tasa-arvo-ongelmia valitettavasti on myöskin miesten osalta, mutta ne eivät saa oikein tilaa julkisessa keskustelussa eikä niitä samalla tavalla oikein ehkä kehdata nostaa esille, koska tässä tasa-arvokeskustelussa fokus on pystytty resurssienkin myötä siirtämään siihen, että tyylisiin vain naisilla on ongelmia.

Tässä tulee muutama esimerkki: Meillä on tällä hetkellä vain miehiä koskeva asevelvollisuus. Poikien silpominen on sallittu — siitä me käytiin tänään pidempi keskustelu, johon vihervasemmisto ei osallistunut pitkällä tikullakaan. Isien heikko asema erotilanteissa. Meillä on miesten suurempi osuus itsemurhissa. Syrjäytyneistä enemmän on miehiä. Asunnottomuus on yleisempää miehillä. Päihdeongelmat ovat yleisempiä miehillä. Pitkäaikaistyöttömyys on yleisempää miehillä. Poikien heikko lukutaito tyttöihin verrattuna. Miesten pienempi osuus korkeakouluissa. Miesten alhaisempi elinajanodote. Puutteet miehiä koskevassa eturauhassyövän seulonnassa. Miehet ovat useammin ylipainoisia. Miesten kohtaaman väkivallan vähättely. Valtaosa vangeista on miehiä. Ulosottovelallisista suurempi osa on miehiä. Aivan järkyttävän isoja kokonaisuuksia, jotka kaikki koskevat miehiä, ja ketkä tässä maassa saavat rahaa tasa-arvotyön edistämiseen? Vain naisjärjestöt.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Mäenpää.

16.10 Juha Mäenpää ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Tynkkynen on tehnyt lakialoitteen laiksi eräiden naisjärjestöjen valtionavusta annetun lain kumoamisesta, ja tämä on erittäin kannatettava, koska tasa-arvoisessa Suomessahan ei tietenkään voi olla tällaisista naisjärjestöistä tukevaa lainsäädäntöä, koska miesjärjestöjä koskevaa samanlaista lakia ei ole olemassa. Olenkin kiinnostunut siitä, ovatko esimerkiksi kaikki vihreät kansanedustajat allekirjoittaneet tämän lakialoitteen, koska he ovat kovasti tasa-arvosta puhuneet. Mutta saatathan tietenkin olla, että tämä aloite on tullut väärästä puolueesta, ja sillä tavalla vois olettaa, että siellä ei kovin montaa oikeasti tasa-arvon puolustajaa ole.

Sen verran kävin katsomassa, että kun meillä on semmoinen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaliokunta tai -lautakunta, mikä on ollut, niin nyt tällä hetkellä siellä oli myös miehiä jäsenenä. Semmoinen muistikuva on, että siellä oli ennenkin ainoastaan naisia jäsenenä, eli sillä tavalla on toki hienoa, että tämä asia on korjaantunut.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

Mielestäni on syytä poistaa tämä naisjärjestöille lailla annettu tuki tai sitten lisätä tänne myöskin miesjärjestöille oma tuki tai laki tämän tuen myöntämiseksi. Tämä kuitenkin nykyisessä taloustilanteessa kuulostaa, aivan kuten edustaja Tynkkynen sanoi, vähän semmoiselta, että meidän ei olisi syytä lisätä valtion menoja, meidän tulisi käyttää verovarot järkevästi, ja sillä tavalla tämä olisi ihan syytä poistaa. Toivoisinkin, että meillä kun on tasa-arvoministerikin tässä hallituksessa, hän innolla tarttuisi ja veisi tämän lain eteenpäin. — Kiitoksia.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Holopainen, Hanna.

16.13 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Täällä edustaja Tynkkynen ja edustaja Mäenpää viittasivat suoraan esimerkiksi vihreisiin ja tasa-arvonäkökulmaan. Ajattelin siihen vastata, että itse olen esimerkiksi esittänyt, että Miesjärjestöjen keskusliitto pääsisi myös valtionrahoituksen piiriin, koska on ihan totta, niin kuin edustaja Tynkkynen tuossa hyvin luetteli niitä asioita, mitkä ovat tasa-arvonäkökulmasta ongelmia, haasteita, miessukupuolen kannalta. On ihan todella tärkeätä, että näitä teemoja nostetaan esiin. On totta, että huono-osaisuus kasautuu miehille, päihteiden käytössä ja monessa muussa miehet ovat selvästi yliedustettuina. Myöskin koulupudokkuudessa ja muussa tarvitaan semmoisia toimia, jotka pitää osata kohdentaa oikein, jotta esimerkiksi syrjäytymistä miesten osalta ja nuorten miesten osalta saadaan ehkäistyä. Tämä on todella tärkeä sukupuolinäkökulma siltä kannalta, että pystytään löytämään semmoisia tehokkaita ja vaikuttavia keinoja.

Mutta itse näen juurikin toista kautta. Kun tässä on nyt käsitelty tätä lakialoitetta, jossa haluttaisiin lakkauttaa naisjärjestöjen tuet, niin en näe sitä järkeväksi toimintamalliksi, vaan haluaisin nostaa myöskin tämän, ja nimenomaan Miesjärjestöjen keskusliitto olisi aika luonteva taho, joka voitaisiin nostaa valtionrahoituksen piiriin, jotta sitten meillä olisi tällainen toimija, joka nostaa näitä mieserityisiä tasa-arvohaasteita jatkossa esiin.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Forsgrén.

16.14 Bella Forsgrén vihr: Arvoisa puhemies! Tasa-arvotyö ei ole nollasummapeliä. Nais erityistä tasa-arvotyötä tarvitaan edelleen. Ja heille, jotka eivät tiedä, niin tosiaan laki eräiden naisjärjestöjen valtionavusta säädettiin eduskunnan 100-vuotisjuhlatoimikunnan ehdotuksesta 100-vuotisjuhlaistunnon juhlapäätöksessä, ja juhlatoimikuntaan kuuluivat puhemiehen ja varapuhemiesten lisäksi kaikki eduskuntaryhmien puheenjohtajat. Lakisääteisen rahoituksen tarkoitus on turvata kansalaisjärjestöjen pitkäjänteinen tasa-arvotyö.

Naisjärjestöt ovat rakentaneet suomalaisen yhteiskunnan tasa-arvoa jo yli 100 vuoden ajan. Vaikeina aikoina tasa-arvon merkitys korostuu. Tilastot osoittavat, että tasa-arvo ja ihmisoikeudet ovat demokraattisen yhteiskunnan ja kestävän rauhan perusta. Kriisit ovat viime vuosina koetelleet suomalaisen yhteiskunnan vakautta sekä tarjonneet maaperän polarisoituneelle keskustelulle, jossa tasa-arvoa ja naisten ihmisoikeuksia systemaattisesti vastustava ääni on kasvanut. Rahoitusta leikkaamalla heikennetään toimivan kansalaisyhteiskunnan perustaa. Nyt on pahin mahdollinen aika leikata tasa-arvotyöstä.

Tasa-arvon epäkohdat koskevat edelleen paljolti naisia, mutta tasa-arvotyöllä tuetaan kaikkia syrjintää kokevien asemaa ja edistetään meistä jokaisen jakamattomia ihmisoikeuksia. Myös rakentavalle mieserityiselle tasa-arvotyölle on tarvetta ja tilausta nais erityi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

sen tasa-arvotyön lisäksi ja rinnalla. Ehkä kehottaisinkin siihen, että edistettäisiin kumpaa-kin kenttää eikä suljettaisi toista pois.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tynkkynen.

16.16 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Edustaja Hanna Holopaisen puheenvuoroon liittyen haluaisin todeta, että tosissaan vihervasemmiston puolelta ei oikein kuulunut hirveästi näitä puheenvuoroja, missä nimenomaan otettaisiin esille näitä mieserityisiä näkökulmia. Naisnäkökulmat ovat korostuneet tässä, ja voi sanoa, että oikeastaan vuosikymmenten varrella. Se on tietenkin positiivinen asia. Tietenkin tämmöisiä yksittäisiä positiivisia poikkeuksia — lukumääräänkin nähden, jos katsotaan poikkeuksia, mitä teidän puoleltanne puheenvuoroja on tullut — on, mutta kuitenkin, jos katsotaan sitä isoa kuvaa, niin kyllä se on aika lailla sillä tavalla, että alkaa olla salin tämän puolen tontille jäänyt sitten näitten mieserityisten näkökulmien puolustaminen.

Tuossa just osana puhetta, johon te viittasitte ja jossa kritisoin vihervasemmistoa, totesin siinä ihan samassa yhteydessä myöskin, että kun kyse oli vaikkapa poikien silpomisesta, niin te ette tulleet tueksi kriminalisoimaan sitä, ja se oli oikeasti aika järkyttävää. Siinä oli suoraan sellainen kysymys, missä te olisitte pystyneet todistamaan sen, että vihreissäkin, esimerkiksi, teille lapsen koskemattomuus, kehollinen koskemattomuus, on tärkeitä. Minä olen itse siellä lakivaliokunnassa, ja valitettavasti kaikki teidän vihreät kansanedustajanne olivat sitä mieltä, että sitä ei lähdetä kriminalisoimaan, samaan aikaan, kun lähdettiin kuitenkin tyttöjen silpomista kriminalisoimaan, mikä on myös oikein, että se pitää kriminalisoida.

Edustaja Forsgrénille puolestaan: Ymmärsin, että olette tulleet valituksi jonkinlaisen naisjärjestön puheenjohtajaksi — olikohan Vihreät Naiset vai joku muu järjestö, tuossa yritin googlata — ja totesitte juuri puheenvuorossanne, että suurin osa näistä tasa-arvo-ongelmista koskettaa naisia. No, te ette varmaan ihan siinä kohtaa saattanut olla salissa, kun luin sen pitkän litanian — ei pieniä asioita vaan ihmisen elämään liittyen niitä suurimpia asioita, mitä voi olla — ja niistä nämä kaikki liittyivät miehiin. Ja sitten jos mennään lainsäädäntöä katsomaan, niin meillä oikeastaan lainsäädännössä on enää kaksi lakia, jotka ovat varsinaisesti suoraan epätasa-arvoisia, ja nämä liittyvät juurikin siihen, että poikia saa silpoa, ja toinen on tämä yleinen asevelvollisuus. Lainsäädännön tasolla meillä ei enää ole sellaisia asioita, jotka olisivat yhdenvertaisuusnäkökulmasta ristiriitaisia.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Laakso.

16.19 Sheikki Laakso ps: Arvoisa puhemies! Edustaja Forsgrén kävi todellakin tuossa äsken kertomassa oman mielipiteensä, ei kuunnellut aikaisempia mielipiteitä ja sitten lähti salista pois. Tämä ei nyt ainakaan varmasti edistä meidän tasa-arvoa millään muotoa, koska oikeasti meidänhän pitäisi pystyä täällä keskustelemaan tästä asiasta ja vaihtamaan niitä mielipiteitä ja yrittää keksiä ratkaisua näihin hommiin.

Se on huolestuttavaa kyllä kuulla, jos edustaja Forsgrén puhuu siitä, että tasa-arvo on ruvennut häviämään. Meinaan, että rupean miettimään, mikä se syy on, ja minä en jotenkin jaksa uskoa, että syyt olisivat siinä, että se porukka, mikä on aikaisemmin täällä ollut, mikä on saatu ymmärtämään naisen hienous ja se tasa-arvoisuus, olisi ruvennut rapautumaan, vaan kyllä se tauti on jossain muualla ja lääkkeen pitää löytyä varmaan jostain muualta. Pa-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

haa pelkään, että tähän työhön tarvitaan jotain muuta kuin naisjärjestöä, koska tilanne on se, että se näkemys siihen tulee jostain muualta — tulkoon sitten uskonnosta tai ajatusmaailmasta tai jostain. En jaksa uskoa, että tulee suomalaisen perusyhteiskunnan taholta, että naisten tasa-arvo olisi ruvennut oikeasti rapautumaan. En ole nähnyt sellaista suuntausta, enkä oikein meinaa ymmärtää, mistä sellainen voisi tästä meidän perusyhteiskunnasta tulla, mutta jos se tulee tämän yhteiskunnan ulkopuolelta, niin se on sitten eri asia. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Holopainen, Hanna.

16.21 Hanna Holopainen vihr: Arvoisa puhemies! Tasa-arvo on todella tärkeä asia, ja suomalaisen yhteiskunnan menestyshän pitkälti pohjautuu siihen, että ollaan pyritty siihen, että kaikki ovat tasa-arvoisia, mikä edesauttaa sitä, että kaikki yhteiskunnan jäsenet pystyvät tuomaan sen oman panoksensa, oman osaamisensa, oman potentiaalinsa ilman tämmöisiä rajoittavia rakenteita tai normeja tai roolituksia.

Ja ihan aidosti itse olen sitä mieltä, että näistä mieserityisistä tasa-arvohaasteista on puhuttu liian vähän, ja se on todella hienoa, nostetaan tätä mistä tahansa puolelta tätä salia esiin, ja se on ihan tärkeätä, että tulevaisuudessa ja esimerkiksi seuraavaan hallitusohjelmaankin saataisiin kirjauksia tästä mieserityistyöstä. Mutta tavallaan sen viestin painoarvoa mielestäni vähentää sitten, jos siihen muodostetaan tämmöistä vastakkainasettelua, että pitäisi jotenkin vähentää naisten tasa-arvosta puhumista tai lisätä näitä. Nämä eivät ole vastakkaisia asioita.

Edustaja Tynkkynen nosti hyvin esiin tämän asevelvollisuuden ja siihen liittyvän tasa-arvohaasteen. Itse olen tosi paljon puhunut tästä. Olin myös siinä asevelvollisuuden kehittämistä pohtineessa komiteassa, ja siellä tuli esiin se, kuinka vakiintunut meillä on tavallaan tämä malli, ja sitä ei oikeasti nähdä ikään kuin ongelmaksi. Se on todella iso haaste, ja se on ihan välttämätöntä korjata, koska jos ajatellaan sen järjestelmän hyväksyttävyyden kannalta, nuorille sukupolville tällainen sukupuoleen perustuva jaottelu on todella vieras, ja on ihan varmaa, että jotta se järjestelmän hyväksyttävyys säilyy, mikä on tietysti tärkeätä meidän maanpuolustustahdon ja maanpuolustuskyvykkyyden kannalta, niin kyllä tätä järjestelmää pitää muuttaa tasa-arvoisemmaksi, se on ihan selvä asia.

Sitten siinäkin on hyvä tunnistaa, että sekin on kaksisuuntainen tie. Mitä enemmän sitä miettii, että esimerkiksi tämä asevelvollisuusjärjestelmä tuottaa osaltaan myös tämmöisiä kapeita sukupuolimalleja ja -rooleja ja ajatuksia siitä, että tietty sukupuoli sopii paremmin johonkin tiettyyn tehtävään, niin tämäkään kohta ei ole pelkästään miesten ongelma ja siitä hyötyisivät naiset vaan päinvastoin. Kyllä asevelvollisuusjärjestelmän tasa-arvoistaminen varmasti tuo mahdollisuuksia sekä miehille että naisille ja tuottaa tämän yhteiskunnan kannalta parempaa ratkaisua, jos sitä saadaan tasa-arvoisemmaksi, koska se myös mahdollistaa naisille osallistumista paremmin vaikka nyt maanpuolustusvelvollisuuden täyttämiseen ja toisaalta se tuo ehkä sitten mahdollisuuksia nähdä näitten sukupuoliroolien yli ja taas sitten edistää myös sitä, parantaa esimerkiksi miesten roolia perhe-elämän puolella ja miesten roolia esimerkiksi avioerotilanteissa ja muuta tämmöistä. Kaikkien sukupuolirooleja jäykistävien rakenteiden purkaminen on varmasti kaikkien etu.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Tynkkynen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

16.23 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Korjaan tuosta teidän puheenvuorostanne, edustaja Hanna Holopainen, tämän, kun sanoitte, että tämän vastakkain asettamisen kautta ei päästä eteenpäin tässä tasa-arvokeskustelussa, kun nyt ehkä teidän kannattaa nauhalta katsoa teidän edustajanne Bella Forsgrénin puheenvuoro, kun hän tänne saliin hetkeksi marssi ja kävi vain sanomassa, että suurin osa tasa-arvo-ongelmista koskettaa naisia. Niin teidän oman puolueenne edustaja juuri siinä teidän vieressänne teki tätä asiaa. Silloin jos tällä tavalla tehdään, niin kyllä silloin meidän velvollisuutemme on nostaa myöskin niitä muita asioita, mitä ongelmia taas sitten miespuolella on.

Itse näen sillä tavalla, että sekä naisten osalta että miesten osalta meillä on aidosti vakavia tasa-arvo-ongelmia — toki toisen sukupuolen osalta laissa, mutta sitten muuten yleisesti yhteiskunnassa naisiin kohdistuu esimerkiksi väkivaltaa useasti ja niin edelleen. Mutta se ei vain yksinkertaisesti ole oikein, että vain naisjärjestöt saavat tätä tukea. Tämän pitäisi olla myöskin yhdenvertaista, miten sitä tukea jaetaan. Meillä on hirveästi erilaisia järjestöjä tässä yhteiskunnassa, joista varmasti jokainen tekee jollain tavalla tärkeitä töitä, ja meillä varmasti on tuloillaan, tähän maahan perustetaan koko ajan uusia järjestöjä, kolmas sektori kasvaa, ja kaikki tekevät varmasti jollain tavalla tärkeitä töitä, mutta nyt me olemme oikeastaan, voisi sanoa, tällaisessa hirveässä velkarallissa, ja tällä hetkellä meidän on pakko lähteä priorisoimaan, niin että meidän hyvinvointivaltio ei romahda sen takia, että velkataakka tulee kasvamaan liian isoksi, ei saada enää lainaa tulevaisuudessa, korkomenot pyörivät. Silloin tietysti täytyy miettiä, lähdetäänkö mieluummin leikkaamaan vai lisäämään toiselle puolelle, niin että tasa-arvo saavutetaan, ja sanoisin näin, että mieluummin sitten lähdetään säästämään sitä rahaa. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Edustaja Kiviranta.

16.25 Esko Kiviranta kesk: Arvoisa puhemies! Ajattelin, että en osallistuisi tähän keskusteluun, mutta sitten tulin toiseen tulokseen. Voisin antaa edustaja Tynkkyselle vinkin: Teette ensi syksynä talousarvioaloitteen miesjärjestöjen valtionapukysymyksistä, silloin se tulee käsitteilyyn. Olen tuolla valtiovarainvaliokunnassa ollut myöntämässä vuosi toisensa jälkeen naisjärjestöille joululahjarahoista avustusta, ja naisjärjestöt ovat olleet erittäin aktiivisia. Te voisitte nyt nousta miesjärjestöjen eturiviin ja hoitaa tätä asiaa käytännössä.

Puhemies Matti Vanhanen: Käytettävissä olevan ajan puitteissa vielä yksi puheenvuoro. — Edustaja Tynkkynen.

16.26 Sebastian Tynkkynen ps: Kiitoksia, arvoisa herra puhemies! Edustaja Kiviranta, kuten äsken tuossa juuri totesin ennen teidän puheenvuoroanne, Suomi on velkaantumassa tällä hetkellä aivan hirveätä vauhtia, ja silloin kun meidän täytyy tehdä päätöksiä sen suhteen, lähdetäänkö lisäämään rahaa erilaisille järjestöille vai lähdetäänkö leikkaamaan, niin silloin kannattaisin sitä, että mieluummin tehdään se säästötoimenpide. Näin ollen en ole tällaista tulossa tekemään ensi syksynä.

Mutta tähän itsessään lukee laissa. Tämä siis lakitasoisesti säädetään, että nämä tietyt järjestöt saavat sitä rahoitusta. Tietenkin se on aina eduskunnan käsissä, kuinka paljon sitä saa, mutta laissa lukee, että nämä kolme tiettyä naisjärjestöä saavat tätä rahaa — minkään miesjärjestön nimeä siellä laissa ei lue. Joten sen vuoksi tämä esitys oli lakialoitteena kä-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 147/2022 vp

sittelyssä täällä, että poistettaisiin nämä. On oikeastaan aika kumma tapa, että laissa lukee yksittäisiä naisjärjestöjä, joille annetaan tukea. — Kiitos.

Puhemies Matti Vanhanen: Keskustelu ja asian käsittely keskeytetään. Asian käsittelyä jatketaan tässä istunnossa päiväjärjestyksen muiden asiakohtien tultua käsitellyiksi.

Asian käsittely keskeytettiin kello 16.27.

Asian käsittelyä jatkettiin kello 17.47.

Puhemies Matti Vanhanen: Nyt jatketaan aiemmin tässä täysistunnossa keskeytetyn asiakohdan 9 käsittelyä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.